

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 6. mai 2024

Sak 2024/376 - Oslo Badstuforening - org.nr. 918 303 391 – klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabeth Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Oslo Badstuforening (klager) søkte 31. august 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 1 584 252 kroner etter forenklet modell. I søknadsskjemaet var det opplyst at revisorrapport ble ettersendt etter avtale på e-post.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte 20. september 2023 revisorrapport og en oversikt over omfanget av klagers frivillige innsats. Klager oversendte dette 3. oktober 2023.
- (3) Lotteritilsynet avsto søknaden 20. desember 2023, med den begrunnelse at klager ikke oppfyller vilkåret om at frivillig innsats må være en viktig del av virksomheten. Tilsynet viste til at den ulønnede arbeidsinnsatsen på 1,5 årsverk er relativt beskjedne i forhold til den lønnede arbeidsinnsatsen på 23 årsverk. Lønnskostnadene var i 2022 på 14 848 325 kroner av totale driftskostnader pålydende
- (4) 25 913 631 kroner. Tilsynet viste også til at det er 127 medlemmer som betaler medlemskontingent på 300 kroner, og at disse som følge av medlemskapet blant annet får billigere leie av badstu. Tilsynet vurderte at billigere leie av badstu er en gjenytelse til medlemskontingenten. Basert på driftsinntektene på over 34 000 000 kroner og driftskostnadene på om lag 26 000 000 kroner, tilfredsstilte ikke foreningens frivillige innsats forskriftens krav om at slik innsats må være en viktig del av virksomheten.
- (5) Klager påklaget vedtaket 27. desember 2023. Klager anfører at det feilaktig er lagt til grunn i vedtaket at organisasjonen har 127 medlemmer og 38 000 kroner fra medlemskap. Det vises til at organisasjon på søknadstidspunktet hadde 12 700 medlemmer og på tidspunktet for klagen hadde 15 300 medlemmer. Klager hevder også at mange andre foreninger har rabatt på fasilitetene for medlemmer, uten at dette kan anses som en gjenytelse for medlemskontingent. Avslutningsvis vises det til at sammenlignbare foreninger har større omsetning og høyere driftskostnader. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 14. mars 2024 til Lotterinemnda for behandling.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (7) Klager sendte 19. april 2024 utfyllende merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (9) Formålet med kompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (10) Etter forskriften § 5 femte ledd må søkerne kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. Det fremgår videre av bestemmelsen at gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats tilfredsstiller ikke kravet til frivillig innsats alene. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.
- (11) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (12) Oslo Badstuforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022.
- (13) Lotteritilsynets avslag er begrunnet med at klager ikke oppfyller forskriftens krav om at frivillig innsats må være en viktig del av virksomheten.
- (14) For å være berettiget til merverdiavgiftskompensasjon må klager dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten, jf. forskriften § 5 femte ledd første setning. Det følger av langvarig forvaltningspraksis at kravet om at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten må forstås slik at den frivillige innsatsen må være omfattende og utgjøre hovedaktiviteten i virksomheten. Vurderingen er skjønnsmessig, der det blant annet er relevant å se på forholdet mellom lønnet og ulønnet arbeid. Som frivillig innsats likestilles gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver, jf. forskriften § 5 femte ledd andre setning. For at kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats skal regnes som frivillig innsats må det ikke være for tett knytning til gjenytelser, jf. § 5 femte ledd siste setning.
- (15) Lotterinemnda bemerker innledningsvis at kravene til frivillig innsats vil kunne variere avhengig av organisasjons omfang, formål og type aktivitet. Organisasjoner med høye driftsinntekter og driftskostnader må kunne dokumentere en stor mengde frivillig innsats.
- (16) I henhold til klagers årsregnskap for 2022 hadde foreningen dette året 14 848 325 kroner i lønnskostnader fordelt på 23 årsverk. Klager har opplyst at det riktige antallet lønnede årsverk er 20. Lønnskostnadene utgjorde med andre ord over halvparten av foreningens driftskostnader. Årsregnskapet viser videre at nærmest alle driftsinntekter stammet fra salgsinntekter.

- (17) Lotteritilsynet har erkjent at det feilaktig var vist til at antall medlemmer var 127 i vedtaket. Tilsynet viser i innstillingen til at basert på riktig medlemstall i 2022, som var 7800 betalende medlemmer, og med medlemskontingent på 300 kroner, utgjør dette en inntekt på 2 340 000 kroner, som igjen utgjør rundt 6,8 prosent av totale driftsinntekter.
- (18) Klager har videre i sine merknader vist til at omfanget av gratis arbeidsinnsats i 2022 var på omtrent 8 prosent, og har i den forbindelse opplyst at det ble arbeidet 2808 timer med dugnadsarbeid i 2022, fordelt på 139 frivillige. Klager viser også til at det ble utført gratis styreinnsats dette året, og at klager mottok gaver og tilskudd i 2022 med et beløp på 565 046 kroner, som da utgjorde ca. 1,65 prosent av de totale driftsinntektene.
- (19) Lotterinemnda er enig med Lotteritilsynet i at medlemskontingenten i stor grad er knyttet til gjenytelser, ved at medlemmene oppnår klare økonomiske fordeler ved medlemskapet. Kontingenten er på 300 kroner og medlemskapet er opplyst å både gi billigere enkeltbillett og billigere leie av privat badstue. På klagers nettside fremgår det at fellesbadstu for medlemmer koster 100/120 kroner, for ikke-medlemmer 195 kroner. Som medlem får man minst 300 kroner i rabatt på leie av privat badstue, som trekkes fra når man bestiller. Nemnda legger til grunn at gjenytelsen i form av slike økonomiske fordeler, må anses å være et vesentlig, om ikke det vesentligste, insentiv til å inngå medlemskapet. Medlemskontingenten kan derfor ikke i dette tilfellet regnes som frivillig innsats slik dette er ment i forskriftens forstand.
- (20) Selv om klager har anført at annen frivillig virksomhet i form av gratis arbeidsinnsats, gratis styreinnsats og gaver og tilskudd, også må tas med i vurderingen, vil disse anførte postene etter Lotterinemndas vurdering uansett utgjøre en liten del av foreningens totale virksomhet. Nemnda betviler ikke at foreningens mål er å øke frivillig arbeid blant medlemmene, og at det oppfordres til dette blant annet på foreningens nettside. De tall som foreligger for 2022 viser imidlertid at forholdet mellom lønnet og ulønnet arbeid er for stor til at den frivillige innsatsen kan anses å utgjøre en viktig del av klagers virksomhet.
- (21) Lotterinemnda har etter dette kommet til at klager ikke har dokumentert at den frivillige innsatsen er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for, jf. forskriften § 5 femte ledd.
- (22) Klager anfører at mange andre foreninger har rabatt på fasilitetene for medlemmer, uten at dette kan anses som en gjenytelse for medlemskontingent, og at sammenlignbare foreninger har større omsetning og høyere driftskostnader. Lotterinemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling.
- (23) Lotterinemnda vil bemerke at i alle tilfeller hvor det søkes om merverdiavgiftskompensasjon, og uavhengig av hva slags type organisasjoner som søker, må det i den enkelte sak utføres en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. Nemnda kan ikke se at klager har vist til noen konkrete saker fra Lotteritilsynet eller Lotterinemnda som taler for at klager har blitt utsatt for usaklig forskjellsbehandling. Anførselen om usaklig forskjellsbehandling kan derfor ikke føre frem.

Konklusjon

- (24) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur